

**UCHWAŁA NR XXXII/270/21
RADY MIEJSKIEJ W KONSTANTYNOWIE ŁÓDZKIM**

z dnia 25 marca 2021 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2022

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 713 i poz. 1378), art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 2050)

Rada Miejska w Konstancynowie Łódzkim uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2022 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza Burmistrzowi Konstancynowa Łódzkiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Miejskiej
w Konstancynowie
Łódzkim

Jadwiga Czekajewska

Załącznik
do Uchwały nr
XXXII/270/21
Rady Miejskiej
w Konstantynowie
Łódzkim
z dnia 25 marca
2021 roku

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
NA LATA 2021 -2022
KONSTANTYNÓW ŁÓDZKI**

Konstantynów Łódzki 2021

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
1. Adresaci Programu	5
2. Substancje psychoaktywne wśród dzieci i młodzieży: narkotyki, dopalacze	5
3. Substancje psychoaktywne wśród dorosłych mieszkańców Konstantynowa Łódzkiego: narkotyki i dopalacze.....	12
4. Działania skierowane do dzieci i młodzieży	18
5. Działania skierowane do osób dorosłych realizowane na terenie miasta	20
6. Podsumowanie	22
7. Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii	22
8. Monitoring i ewaluacja	26
9. Zasady finansowania programu	26

WPROWADZENIE

narkomania [łac. <gr. *nárkē* 'odurzenie', *manía* 'szaleństwo']¹

Narkomania to powszechnie znane uzależnienie od narkotyków, czyli substancji, które mają wpływ na czynności mózgu. Narkomania charakteryzuje się tak zwanym głodem narkotycznym, czyli fizycznym cierpieniem spowodowanym odstawieniem substancji, który prowadzi do zdobycia narkotyku za wszelką cenę. Zmiany społeczno-ekonomiczne, które dokonują się w naszym kraju, sprzyjają rozpowszechnianiu się mody na używanie środków psychoaktywnych. Wzrasta też liczba osób eksperymentujących z narkotykami. Z raportu Psychospołeczne korelaty używania narkotyków wśród młodzieży² wynika, że **pierwsze doświadczenia** z używaniem narkotyków, **najczęściej** pojawiają się w okresie **od dorastania do wczesnej dorosłości** (dokumentują tak wszystkie źródła, nawet te najstarsze, niezależne badania prowadzone w różnych krajach, w tym także w Polsce). Autorka raportu podaje, że sięganie po narkotyki w tym okresie życia może uczynić **największe szkody bio-psycho-społeczne** zarówno doraźnie (nawet przy okazjonalnej próbie zażycia – utrata kontroli nad własnym postępowaniem) jak i w dalszej perspektywie życiowej (zaburzenia w psychospołecznym funkcjonowaniu, hamowanie rozwoju, ukształtowanie się nawyku stosowania używek, uzależnienie)³. Powszechnie znana jest skala trudności leczenia, rehabilitacji i readaptacji osób uzależnionych w przywracaniu ich do normalnego życia. Efektywność leczenia osób z grupy uzależnionych jest niska, natomiast ryzyko wystąpienia u nich szkód zdrowotnych bardzo wysokie. Niestety wśród młodzieży panuje błędny pogląd, że incydentalne lub krótkotrwałe zażywanie narkotyków nie jest szkodliwe dla zdrowia i nie prowadzi do uzależnienia.

Podstawą prawną działań związanych z zapobieganiem narkomanii w Polsce jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii⁴. Akt ten stanowi, iż zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie. Zgodnie z art. 10 ww. ustawy, przeciwdziałanie narkomanii

---

¹ [narkomania - Encyklopedia PWN - źródło wiarygodnej i rzetelnej wiedzy](#)

² Psychospołeczne korelaty używania narkotyków wśród młodzieży, W-wa 2005 s. 9, [Raporty z badań \[kbpn.gov.pl\]](#)

³ tamże

⁴ Dz. U. z 2020 poz. 2050

należy do zadań własnych gminy i jest realizowane w postaci gminnych programów przeciwdziałania narkomanii uchwalanych przez radę gminy, z uwzględnieniem celi operacyjnych przeciwdziałania narkomanii określonych w Narodowym Programie Zdrowia.

W szczególności zadania te obejmują⁵:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo - rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo – wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych, dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2021-2022, zwany dalej Programem określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych wynikających z nadużywania narkotyków, jak również innych środków psychoaktywnych. Stanowi również kontynuację wcześniej prowadzonych działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom. Ponadto Program pozostaje w ścisłej korelacji z Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na 2021 rok.

Instytucją koordynującą działania w ramach programu jest Konstantynowskie Centrum Pomocy Rodzinie.

---

⁵ tamże

1. Adresaci Programu

Adresatami programu są wszyscy mieszkańcy gminy Konstantynów Łódzki. Program w szczególności skierowany jest do dzieci i młodzieży szkolnej, osób uzależnionych od środków psychoaktywnych, rodzin osób dotkniętych problemem narkomanii oraz przedstawicieli służb, instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień. Podczas planowania, a następnie realizowania działań profilaktycznych, szczególna uwaga jest kierowana na dzieci i młodzież. Zgodnie z wymogami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii⁶ zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizują również placówki oświatowe.

Dla potrzeb opracowania Gminnego Programu na lata 2021 - 2022, w IV kwartale 2020 roku przeprowadzona została przez Instytut Szkoleniowo Badawczy w Rzeszowie Diagnoza Lokalnych Problemów Społecznych mieszkańców miasta Konstantynowa Łódzkiego. Badanie przeprowadzone zostało za pomocą platformy internetowej Survio, na grupie badawczej liczącej łącznie 265 osób, uczniów klas VI - VIII, z czego 49,8 % stanowiły dziewczęta, a 50,2 % chłopcy oraz 331 osób dorosłych, mieszkańców miasta Konstantynowa Łódzkiego, z czego 72,7% stanowiły kobiety, natomiast pozostałe 27,3% stanowili mężczyźni.

Celem podjętych na terenie gminy Konstantynów Łódzki badań, była próba określenia obszaru zagrożenia substancjami psychoaktywnymi młodzieży wybranych szkół i osób dorosłych oraz rozmiaru badanego zjawiska. Szczególnie uzyskanie informacji na temat obecności substancji psychoaktywnych w środowisku młodych ludzi, ich poczucia zagrożenia oraz doświadczenia w tym zakresie. Pod pojęciem substancji psychoaktywnych rozumiemy substancje pochodzenia naturalnego lub syntetycznego używane w celu zmiany stanu psychicznego.

2. Substancje psychoaktywne wśród dzieci i młodzieży: narkotyki, dopalacze

Zgodnie ze stanowiskiem Światowej Organizacji Zdrowia wszelkie substancje psychoaktywne niezależnie od tego, czy legalne, czy nielegalne są

---

⁶ Dz. U. z 2020 poz. 2050

groźne, patrząc na rzecz z perspektywy zdrowia publicznego. Wiele badań wykazało, że współczesna młodzież eksperymentuje równolegle z różnymi substancjami psychoaktywnymi, zarówno legalnymi, jak i nielegalnymi. Substancje nielegalne wprawdzie nie są reklamowane wprost, jednak narkotykowe wizje i doznania są często obecne w kulturze masowej, przede wszystkim na forach internetowych adresowanych do młodzieży czy choćby w popularnych piosenkach.

Z badań przeprowadzonych na terenie Polski wynika, że problem narkotykowy dotyczy coraz większej liczby młodych osób. Zgodnie z wynikami badań ESPAD z 2019 roku do szerokiej grupy innych niż alkohol i tytoń substancji psychoaktywnych należą takie substancje legalne jak leki przeciwbólowe i nasenne czy substancje wziewne oraz szeroka gama substancji nielegalnych. Pod pojęciem substancji nielegalnych rozumiemy tu substancje, których produkcja i handel są czynami zabronionymi przez prawo. W języku publicystyki substancje te często nazywane są narkotykami.

Dane ESPAD pokazują, że wśród uczniów klas gimnazjalnych na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz (21,4%). Wśród uczniów klas starszych - ponadgimnazjalnych na pierwszym miejscu również znajdują się marihuana i haszysz (37,2%).

Rozpowszechnienie podejmowania prób z substancjami psychoaktywnymi innymi niż alkohol i tytoń zależne jest od płci. Związek między używaniem substancji a płcią występuje na obu poziomach nauczania – gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne. Chłopcy częściej deklarują próby używania praktycznie wszystkich substancji poza lekami uspokajającymi i nasennymi. Eksperymentowanie z lekami uspokajającymi i nasennymi znacząco bardziej rozpowszechnione jest wśród dziewcząt. Jednak próby łączenia alkoholu z tabletkami spotyka się tak samo często wśród dziewcząt, jak wśród chłopców. Wyniki badań ESPAD pokazały kilka interesujących zmian na scenie narkotykowej kraju. Przede wszystkim odnotowuje się niewielki spadek odsetka uczniów, którzy deklarowali używanie przetworów konopi (marihuany lub haszyszu). W 2019 roku odnotować jednak trzeba wyraźny wzrost dostępności przetworów konopi, podczas gdy dostępność narkotyków syntetycznych pozostaje w trendzie

spadkowym, przynajmniej jeśli za wskaźnik przyjmiemy deklarację bardzo łatwego dostępu.

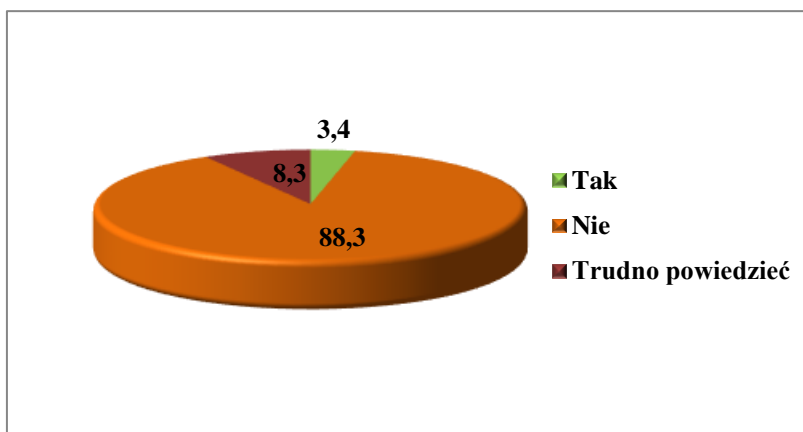
W 2019 roku w badaniach ESPAD po raz kolejny zapytano młodzież o używanie „dopalaczy”. Można stwierdzić analizując wyniki aktualnych badań i wyniki z lat poprzednich, że odsetek uczniów sięgających po „dopalacze” uległ zmniejszeniu. Podczas, gdy w 2015 roku do używania „dopalaczy” kiedykolwiek w życiu przyznawało się 10,3% uczniów gimnazjum i 12,6% uczniów szkoły ponadgimnazjalnej, tak w roku 2019 było to kolejno 5,2% oraz 5,3%. Używanie „dopalaczy” jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Szczególnym wyzwaniem jest wzrost rozpowszechnienia używania przetworów konopi do poziomu, który dotychczas nie był notowany w Polsce. W połączeniu z rosnącym przekonaniem młodzieży o mniejszym – w porównaniu z innymi narkotykami – ryzyku szkód związanych z ich używaniem, można oczekiwać dalszego wzrostu rozpowszechnienia w przyszłości. Nie można wykluczyć, że grunt pod wzrost zainteresowania przetworami konopi przygotowało upowszechnianie się „dopalaczy” a następnie radykalne zamknięcie do nich dostępu. Popyt na substancje psychoaktywne inne niż alkohol, rozbudzony przez łatwo dostępne i reklamowane jako bezpieczne „dopalacze”, po zablokowaniu ich podaży mógł skierować się na przetwory konopi. Warto dodać, że w ostatnich latach bardzo mocno ożywił się ruch zwolenników legalizacji marihuany, a w debacie publicznej coraz częściej pojawiały się głosy kwestionujące szkodliwość tej substancji. W ostatnim czasie rozgorzała także dyskusja odnośnie zastosowania przetworów konopi w celach medycznych. Szczątkowe informacje jakie posiada młodzież, stawiają chociażby marihuanę w pozytywnym świetle, jako środek nieszkodliwy, a nawet leczniczy. Dlatego tak ważna jest edukacja młodzieży w tym zakresie.

By móc bliżej przyjrzeć się zjawisku zażywania substancji psychoaktywnych na terenie Konstantynowa Łódzkiego, młodzi respondenci zapytani zostali o to, czy uważają, że sporadyczne zażywanie narkotyków lub dopalaczy jest bezpieczne. Odpowiedź wydaje się oczywista, jednak niestety jak się okazuje nie do końca dla młodych ludzi.

Wyniki badań przedstawia wykres nr 1.

Wykres 1 Czy uważasz, że sporadyczne zażywanie narkotyków i dopalaczy jest bezpieczne?

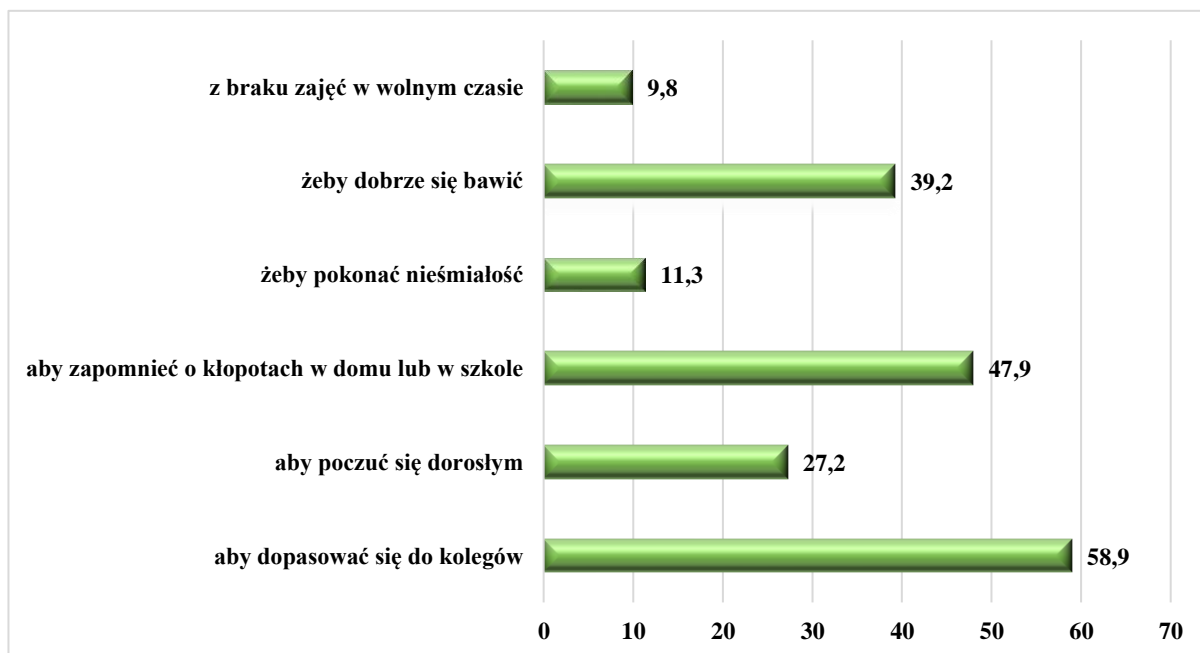
Źródło: Diagnoza lokalnych problemów społecznych mieszkańców miasta Konstantynowa Łódzkiego

Większość badanej młodzieży – 88,3% uczniów jest zdania, że używanie substancji psychoaktywnych, nawet sporadycznie, nie jest bezpieczne. Jednak mimo tej zdecydowanej większości, nadal 3,4% ankietowanych jest przeciwnego zdania, a 8,3% nie jest w stanie sprecyzować swojego zdania, a więc z większą łatwością mogą sięgać zarówno po narkotyki, jak i dopalacze.

A trzeba w tym miejscu podkreślić, że może być to dla młodych ludzi śmiertelne zagrożenie. Młodzież została również zapytana o ich opinię na temat powodów sięgania po te środki psychoaktywne.

Dane prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 2 Jak sądzisz, z jakich powodów dzieci i młodzież sięgają po narkotyki/dopalacze?

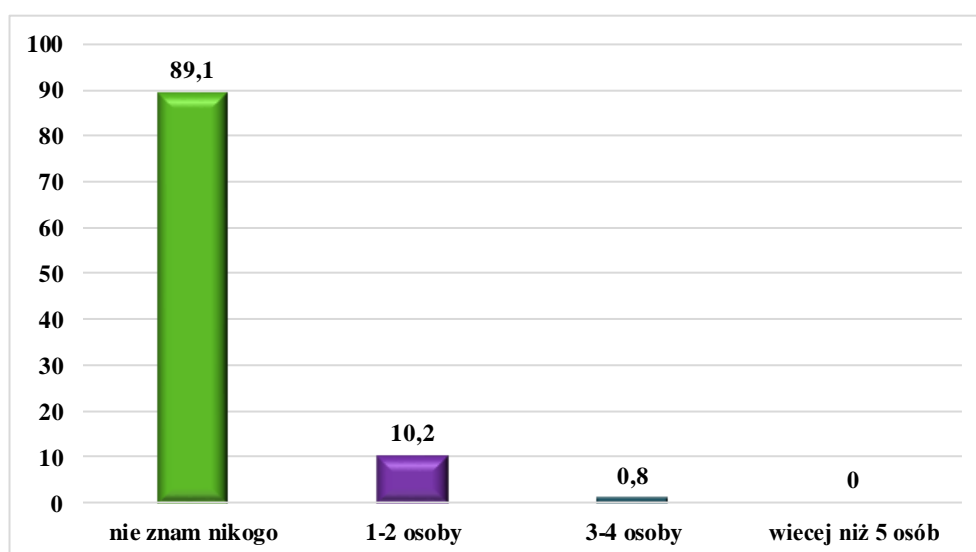
Źródło: Diagnoza (...)

I znów chęć dopasowania się do kolegów uzyskała największą ilość wskazań – 58,9%. Na drugim miejscu młodzi ludzie wskazali chęć zapomnienia o kłopotach w domu lub w szkole – 47,9% wskazań. Na chęć dobrej zabawy wskazało 39,2% ankietowanej młodzieży.

Respondenci zapytani zostali także o to, czy znają ze swojego otoczenia osoby, które „biorą” narkotyki. W zdecydowanej większości badani stwierdzili, że nie znają takiej osoby – 89,1% zadeklarowało taką odpowiedź.

Wyniki badań prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 3 Czy znasz osobę ze swojego otoczenia, która „bierze” narkotyki/dopalacze?

Źródło: Diagnoza (...)

Trzeba na ten fakt zwrócić szczególną uwagę, gdyż każdorazowy kontakt młodego człowieka z osobą używającą substancji psychoaktywnych zwiększa także u niego ryzyko wystąpienia takich zachowań. Z używaniem narkotyków związane są pewne umowne poziomy zaawansowania. Niektórzy mogą poprzestać na jedno lub kilkakrotnym spróbowaniu narkotyku, a jeszcze inni mogą kontynuować swoje doświadczenia i wejść w fazę „eksperymentowania”.

Faza eksperymentowania dla wielu osób może się zakończyć całkowitym zerwaniem kontaktu z narkotykami. Niektórzy wprost mówią o wyraźnym uświadomieniu sobie niebezpieczeństw różnego rodzaju, inni o niespełnieniu oczekiwań, jeszcze inni o jednym i drugim. Niestety niezwykle rzadko zdarza się, że osoby eksperymentujące z narkotykami, poprzestają na tej fazie. Ci, którzy nie rezygnują, wchodzą w kolejną fazę, którą można nazwać fazą używania substancji,

która może się przerodzić w nadużywanie. Wielu specjalistów jest zdania, że np. co do heroiny w ogóle nie da się mówić o fazie używania, bo praktycznie każde jej „użycie” jest już nadużyciem. Podobnie sprawa ma się w przypadku dopalaczy.

Młodzi respondenci zostali zapytani o ich własne doświadczenia z narkotykami. Pośród ankietowanych dwóch z uczniów przyznało się do kontaktu z narkotykami i to w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem. Na pytanie o rodzaj przyjmowanych środków, odpowiedzi udzieliło nieco więcej osób, bo 9. Aż 7 osób wskazało natomiast na leki.

Warto w tym miejscu podkreślić, że jeśli chodzi o narkotyki nie można mówić o bezpiecznej dla organizmu ilości czy o racjonalnym i kontrolowanym ich używaniu. Nawet jednorazowe przyjęcie narkotyku może skutkować uzależnieniem, dlatego tym ważniejsze jest, że nikt z młodych ludzi prawdopodobnie takiego kontaktu nie miał.

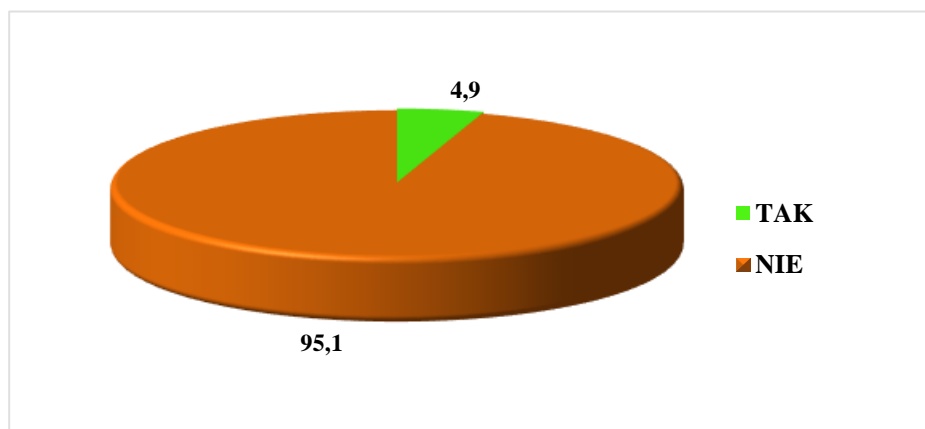
Podsumowując, należy w tym miejscu podkreślić, że młodzież potrzebuje rzetelnych informacji dotyczących substancji psychoaktywnych oraz ich zgubnego oddziaływania na organizm człowieka. Warto także przed prowadzeniem działań profilaktycznych zweryfikować faktyczny poziom wiedzy uczniów.

Niestety bardzo popularnym zjawiskiem wśród młodzieży jest palenie papierosów. Co istotne, problem ten sukcesywnie się zwiększa. Dlatego też w przeprowadzonym badaniu młodzież została zapytana także o inne niż narkotyki substancje psychoaktywne m.in. nikotynę.

Motywy sięgania po papierosy przez młodzież mogą być bardzo różne jednak najczęściej jest to chęć demonstrowania dorosłości i wyróżnienia się pośród rówieśników. W okresie adolescencji młodzi ludzie poszukują także własnego wzorca postępowania, często naśladują przy tym zachowania dorosłych lub starszych kolegów, tym bardziej, kiedy stanowią oni dla nich pewnego rodzaju autorytet. Nie bez znaczenia jest także podejście społeczeństwa do zjawiska palenia tytoniu. Z jednej strony mamy szeroko zakrojone akcje społeczne zachęcające do rzucenia palenia i mówiące o jego szkodliwości, z drugiej natomiast zupełne bagatelizowanie problemu uzależnienia od nikotyny, nie traktowanie go w ogóle w kontekście uzależnienia jako choroby, co jest wyrazem widocznej niekonsekwencji.

Wyniki badan przedstawia wykres zamieszczony ponizej.

Wykres 4 Czy kiedykolwiek paliles/palilas papierosy?

Źródło: Diagnoza (...)

Wyniki badan wskazuja, ze pośród badanych uczniów 4,9% zadeklarowało, ze paliło papierosy. Jak wskazują badania ogólnopolskie, większość ludzi zaczyna palić tytoń przed ukończeniem 18. roku życia, oznacza to, ze około 250 mln obecnie palących młodych osób może umrzeć w przyszłości z powodu chorób odtytoniowych. Jak wynika z przeprowadzonych badan, po papierosa często sięgają dzieci już w wieku 8 lat, a bywa, ze i w wieku 5 lat. Im wcześniej dana osoba sięga po papierosa, tym dłużej pozostaje nałogowym palaczem. Przy tendencji do zmniejszania się w ostatnich latach częstości palenia wśród dorosłych, wzrasta odsetek palaczy wśród młodzieży. Popularność w ostatnich latach, zarówno wśród dorosłych, jak i młodych użytkowników zyskały e-papierosy. Po raz pierwszy zapytano o tę kwestię ankietowanych uczniów w ogólnopolskich badaniach ESPAD 2019. Okazało się, ze wśród uczniów z młodszej kohorty (15-16 lat) kiedykolwiek w życiu e-papierosów używało 56,3% badanych, a więc ponad połowa grupy badawczej. Natomiast 30,3% używało e-papierosa w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem.

Także o to zapytani zostali młodzi mieszkańcy miasta. Wyniki badan pokazują, ze po e-papierosa sięgnęło więcej młodych ludzi niż po papierosy analogowe. Duża część młodzieży uważa e-papierosy za pewnego rodzaju bezpieczniejszą alternatywę w stosunku do analogowych papierosów i nie do końca zdaje sobie sprawę z ich szkodliwości. Najnowsze badania wyraźnie mówią

o tym, że tzw. liquidy na bazie których działają e-papierosy także wywierają negatywny wpływ na organizm i także są dla niego szkodliwe.

Pytając młodych ludzi o to, od czego człowiek może się uzależnić, bardzo często słyszymy, że „od wszystkiego”. Prawdą jest, że wiele zarówno substancji, jak i czynności może być uzależniające, jednak by zdiagnozować uzależnienie spełnione muszą być określone kryteria. Kryteria Międzynarodowej Klasyfikacji Chorób ICD-10 pozwalające diagnozować uzależnienie jako objawy uzależnienia wymieniane są: silne pragnienie przyjmowania substancji, poczucie przymusu; trudność kontrolowania zachowania związanego z przyjmowaniem (niemożność zakończenia, niemożność ograniczenia ilości); fizjologiczny objaw odstawienny (drżenie mięśniowe, bezsenność, nudności, drażliwość); tolerancja na coraz większe dawki; przyjmowanie substancji, pomimo wyraźnych szkód dla organizmu oraz zaniedbywanie innych aspektów życia – liczy się tylko użytkownik.

Zagrożenie dzieci i młodzieży substancjami psychoaktywnymi jest szczególnie niepokojącym zjawiskiem, mającym miejsce w dzisiejszej rzeczywistości. Konsumpcja narkotyków w młodym pokoleniu wzrasta. Wymaga ono diagnozowania i podejmowania środków zaradczych. Dlatego działania zmierzające do ograniczania popytu na narkotyki wydają się ciągle podejściem, z którym można wiązać duże nadzieje.

3. Substancje psychoaktywne wśród dorosłych mieszkańców Konstancynowa Łódzkiego: narkotyki i dopalacze

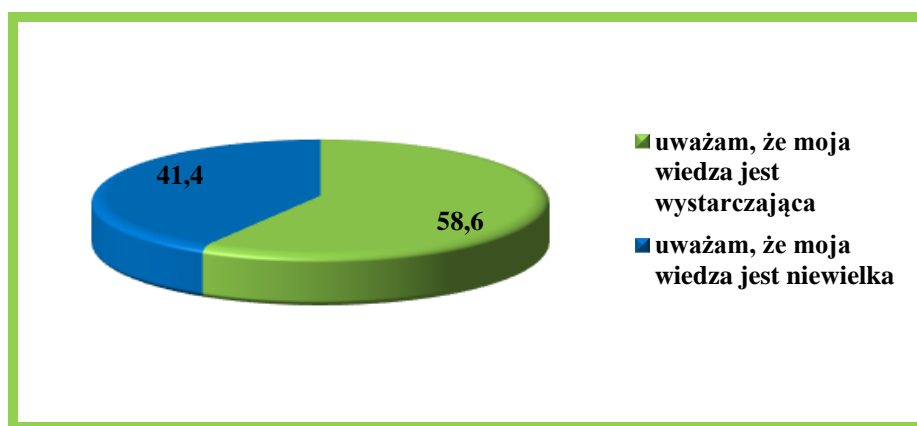
Współwystępowaniu używania różnych substancji legalnych i nielegalnych towarzyszy interakcja problemów z tym związanych. Nadmierne picie i narkotyki, jeżeli występują jednocześnie, wywołują w sumie więcej poważnych problemów. Często problem nadużywania substancji psychoaktywnych łączy się ze zjawiskiem przemocy czy przestępczości. Może prowadzić do bezrobocia i pogorszenia sytuacji materialnej. Obserwuje się też interakcyjny wpływ innych czynników, np. stylu życia czy warunków życiowych. Osoby, które dotknął już problem alkoholowy lub stały się regularnymi użytkownikami narkotyków, doświadczają poważnych szkód zdrowotnych, podlegają też procesowi społecznej degradacji.

Z danych Komisariatu Policji w Konstancynowie Łódzkim wynika, że odnotowano spadek z 3 osób w 2018 roku do 1 osoby w 2020 roku w odniesieniu do

ilości zatrzymanych osób z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Na takim samym poziomie w 2020 roku jest zatrzymanie z powodu posiadania narkotyków (podobnie jak w 2018 r.) – 1 osoba. W ocenie Policji dostępność narkotyków w 2020 roku na terenie Konstantinowa Łódzkiego jest słaba, jak również słaba jest popularność nielegalnych substancji wśród młodzieży i dzieci⁷. Z danych otrzymanych ze Straży Miejskiej wynika, że w 2020 roku na terenie naszego miasta nie odnotowano żadnych zdarzeń ani też interwencji związanych ze zjawiskiem używania środków stymulujących i psychoaktywnych.

Poznanie opinii oraz postaw dorosłych mieszkańców Konstantinowa Łódzkiego względem wybranych zagrożeń i problemów społecznych było głównym celem badania, przede wszystkim zjawiska używania narkotyków a także oszacowanie skali występowania tych zjawisk. Na problemy związane z narkotykami należy patrzeć szeroko, widzieć je w kontekście problemów powodowanych przez używanie innych substancji psychoaktywnych. Na początku tematu narkotyków respondenci zostali poproszeni o to, by określili poziom swojej wiedzy na temat narkotyków/dopalaczy. Aż 58,6% uważa, że poziom ich wiedzy jest wystarczający, co prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 5 Jak ocenia Pan/i swój poziom wiedzy na temat narkotyków/dopalaczy?

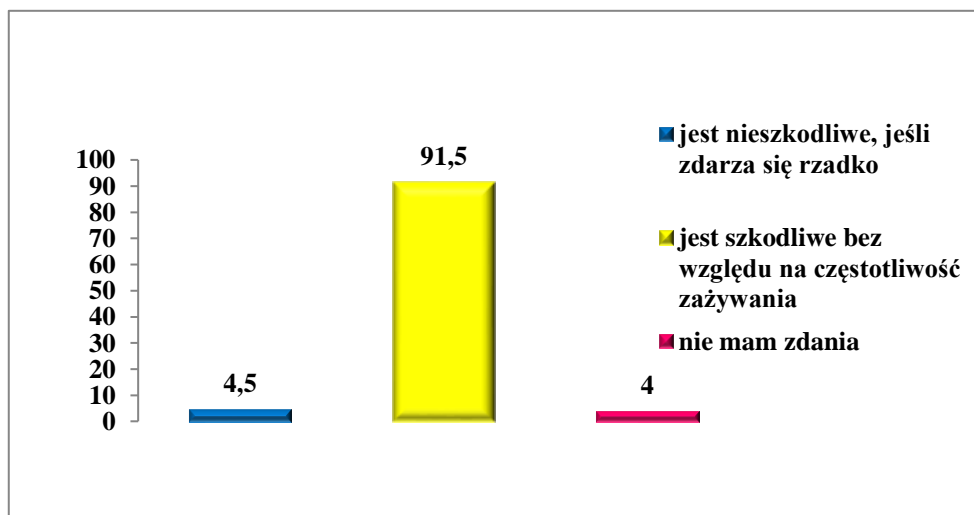
Źródło: Diagnoza (...)

Dorośli respondenci zapytani zostali też o kwestię szkodliwości narkotyków, głównie ich zgubnego wpływu na organizm człowieka. Przeważająca część respondentów - 91,5%, uważa zażywanie narkotyków bez względu na częstotliwość za szkodliwe. Nie można więc mówić o przyzwoleniu na używanie

⁷ Źródło – dane komisariatu Policji w Konstantinowie Łódzkim.

narkotyków przez osoby dorosłe, ale trzeba zaznaczyć, że 4,5% badanych uważa zażywanie narkotyków za nieszkodliwe, jeśli zdarza się rzadko.

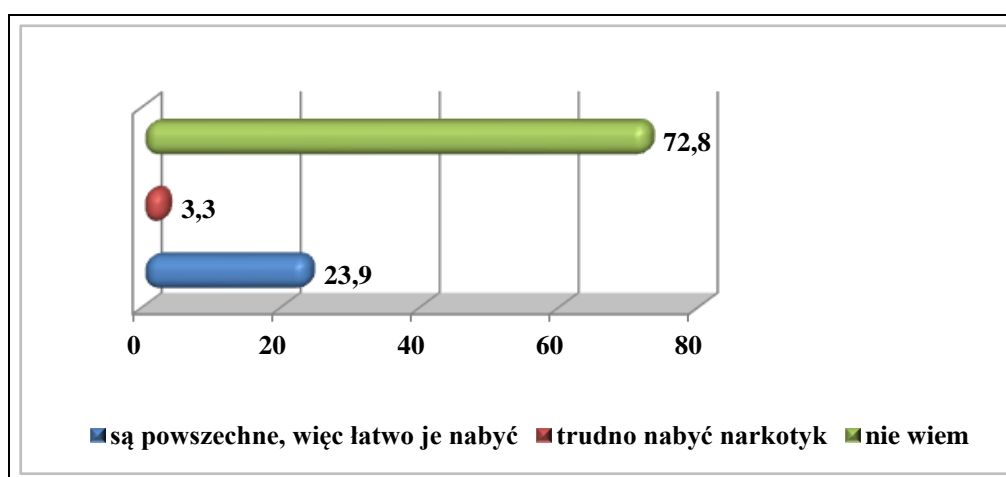
Wykres 6 Czy uważa Pan/i, że zażywanie narkotyków/dopalaczy:

Źródło: Diagnoza (...)

Przeży to niejako wystarczającej wiedzy na temat narkotyków, jaką deklarowała większość badanej grupy. Być może warto podejmować działania edukacyjne w tym zakresie. W kolejnym pytaniu poruszona została kwestia dostępności narkotyków w środowisku lokalnym. Wyniki prezentuje wykres umieszczony poniżej.

Wykres 7 Jak ocenia Pan/i dostępność narkotyków na terenie miasta?

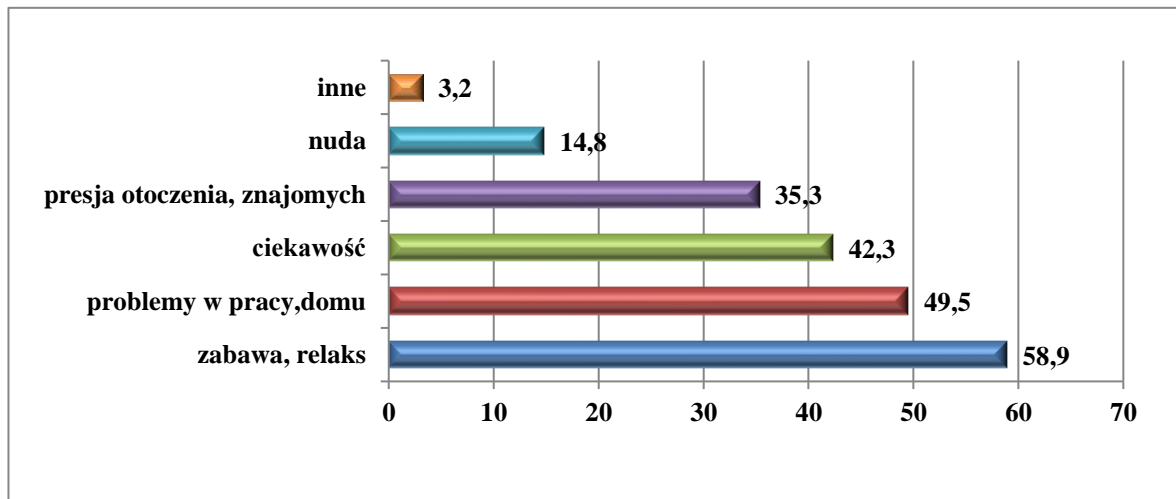

Źródło: Diagnoza (...)

Największy odsetek nie ma wiedzy na ten temat – 72,8%. Spora część badanych osób – 23,9% twierdzi, że na terenie miasta narkotyki są powszechne i łatwo je dostać. Dorośli mieszkańcy zapytani zostali o to, jakie ich zdaniem są

przyczyny sięgania po narkotyki przez osoby dorosłe. Wyniki badań przedstawia wykres zamieszczony poniżej.

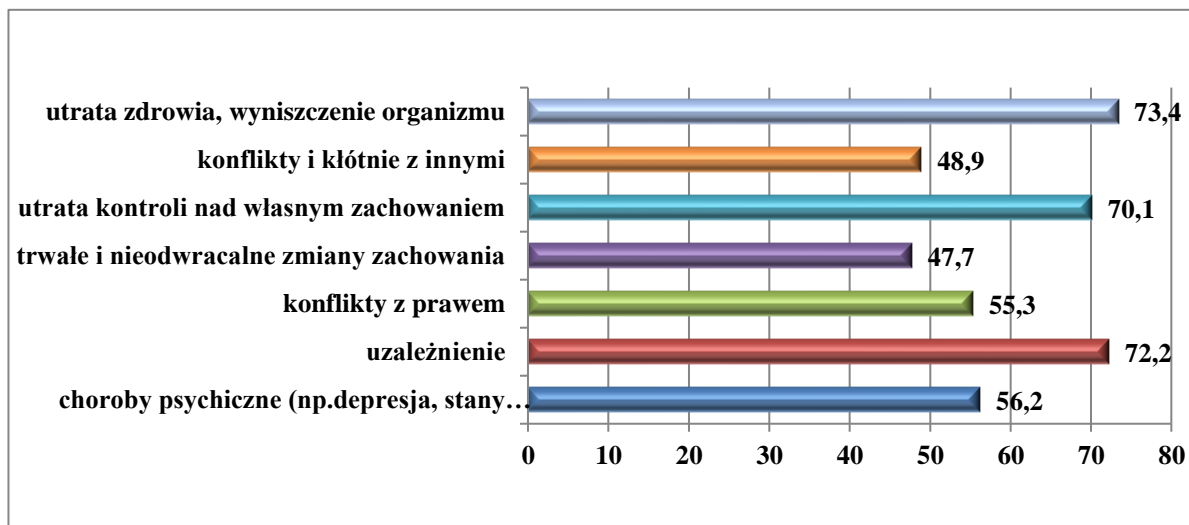
Wykres 8 Jak Pan/i sądzi z jakich przyczyn dorośli mieszkańcy sięgają po narkotyki?

Źródło: Diagnoza (...)

Największy odsetek badanych wskazał na zabawę i relaks jako powód sięgania po narkotyki przez osoby dorosłe – 58,9% jest tego zdania. Nieco mniej, bo 49,5% uważa, że ludzie sięgają po narkotyki ze względu na problemy w domu lub w pracy. O ciekawości mówi także spory odsetek badanych, bo 42,3%. Wskazując na odpowiedź „inne” respondenci mówili o uzależnieniu w rodzinie oraz o chęci zapomnienia. Dorosłych ankietowanych zapytano także o skutki, jakie niesie ze sobą używanie takich substancji psychoaktywnych, jak narkotyki.

Wykres 9 Jakiego Pana/i zdaniem są skutki zażywania narkotyków

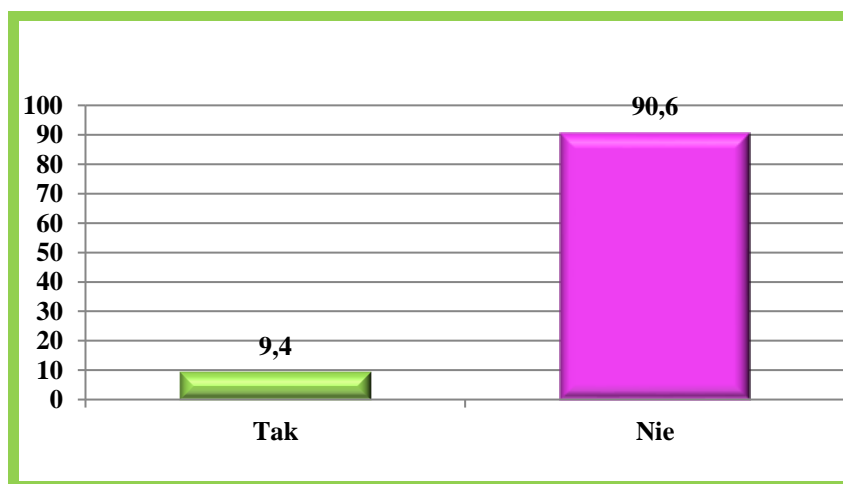

Źródło: Diagnoza (...)

Ankietowani niejednokrotnie wybierali więcej niż jedną odpowiedź, co zresztą nie może dziwić, bo wszystkie wymienione w pytaniu są bezsprzecznie konsekwencją używania narkotyków czy dopalaczy, choć nie w każdym przypadku występują wspólnie. Respondenci za najczęstszy skutek zażywania narkotyków uznali utratę zdrowia i wyniszczenie organizmu – 73,4% wskazań. Na kolejnym miejscu znalazło się uzależnienie – 72,2% wskazań. Niewiele mniej, bo 70,1% jest zdania, że osoby zażywające narkotyki tracą kontrolę nad własnym zachowaniem. Na choroby psychiczne np. stany lękowe czy psychozy wskazało z kolei 56,2% badanych.

W kolejnych pytaniach poruszona została kwestia indywidualnych kontaktów naszych respondentów z substancjami psychoaktywnymi. Warto w tym miejscu wspomnieć, że mimo stuprocentowej anonimowości badań, można zakładać, że nie wszyscy respondenci przyznali się do używania środków psychoaktywnych. Jest to temat trudny, zdarza się także, że wstydliwy i będący przeszłością, do której nie chce się wracać. Co jednak nie zmienia faktu, że należy go poruszać, by móc podejmować i precyzować prowadzenie działań profilaktycznych. Respondenci zostali zapytani o to czy zdarzyło mi się kiedykolwiek używać narkotyków lub innych środków odurzających. Do używania narkotyków kiedykolwiek w swoim życiu przyznał się niemal co dziesiąty badany – 9,4%. Odpowiedzi prezentuje wykres zamieszczony poniżej.

Wykres 10 Czy zdarzyło się Panu/i kiedykolwiek użyć narkotyku lub innego środka odurzającego?

Źródło: Diagnoza (...)

Tylko odsetek respondentów, którzy udzielili potwierdzającej odpowiedzi na powyższe pytanie, udzielał też odpowiedzi na kolejne dwa pytania. Pierwsze z nich dotyczyło środków, po jakie respondenci sięgnęli. W tym przypadku **61,1% osób używających wskazało na marihuanę/haszysz, kolejne 30,2% twierdzi, że używało środków nasennych w celu odurzania się, a 13,9% wskazało na halucynogeny.** Natomiast w pytaniu dotyczącym częstotliwości sięgania po narkotyki odpowiedzi udzieliło tylko 27 osób, **z czego 22 osoby twierdzą, że sięgają po narkotyki rzadziej niż raz w miesiącu, po dwie osoby wskazały odpowiedź 2-3 razy w tygodniu lub raz w miesiącu. Jeden z badanych przyznał się do codziennego używania narkotyków.**

Respondenci zostali zapytani również o to czy znają miejsca, gdzie można zwrócić się o pomoc w razie problemów związanych z alkoholem czy narkotykami. Przekazywanie takich informacji, zwłaszcza jeśli chodzi o pomoc w środowisku lokalnym, powinno być jednym z fundamentalnych celów działań profilaktycznych prowadzonych przez władze samorządowe. Jeśli chodzi o znajomość miejsc, gdzie udzielana jest pomoc osobom uzależnionym to 37,2% badanych mieszkańców wie, gdzie takiej pomocy szukać. Jednak nadal spora część nie ma takiej wiedzy, a więc niezbędna jest tutaj działalność informacyjna ze strony miasta.

Na koniec dorośli mieszkańcy zostali poproszeni o wskazanie działań, jakie według nich powinny być podejmowane przez lokalne władze w celu ograniczenia problemów związanych z uzależnieniami. Bardzo ważnym jest, by podejmować działania w oparciu o konsultacje społeczne, dzięki czemu mogą one łatwiej trafić do grona odbiorców.

Największa część grupy badawczej wskazała na działania edukacyjne i profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży – 69,8% wskazań. Z dorosłymi respondentami miasta Konstantynowa Łódzkiego poruszona została tematyka palenia papierosów. Palący tytoń mężczyźni częściej niż kobiety wpadli w nałóg jeszcze przed 20-tym rokiem życia. Zbadana została postawa respondentów, co do palenia papierosów i zapytani zostali o własne doświadczenia odnośnie palenia. Do palenia tytoniu przyznało się 32,9% ankietowanych mieszkańców, natomiast siebie, jako osobę uzależnioną od palenia papierosów ocenia 27,6% badanych, przeciwnego zdania jest 72,4% badanych. Z dorosłymi respondentami poruszony został temat e-papierosów. Zapytani zostali o to, czy kiedykolwiek próbowali tego

typu wyrobów i jaka jest ich opinia na ich temat. Wśród dorosłych respondentów około 12,4% paliło e-papierosy.

Niestety są one nadal tak, jak i wśród młodych osób traktowane jako „bezpieczny” zamiennik papierosów analogowych, a jak się okazuje także stanowią zagrożenie dla zdrowia.

4. Działania skierowane do dzieci i młodzieży

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii⁸ działania w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizują między innymi przedszkola, szkoły, poradnie psychologiczno –pedagogiczne, podmioty lecznicze i inne podmioty działające w ochronie zdrowia, ośrodki pomocy społecznej, placówki wsparcia dziennego i inne.

Bardzo ważną rolę odgrywa prowadzenie **Placówki Wsparcia Dziennego** w formie opiekuńczej w Konstanyńskim Centrum Pomocy Rodzinie. W 2019 roku 36 dzieci, w roku 2020 - 27 dzieci korzystało z różnych form wsparcia – od zapewnienia opieki i wychowania, pomocy w nauce, poprzez dożywianie, organizację czasu wolnego, udział w różnych zajęciach rozwojowych i sportowych, aż po udział w koloniach letnich z programem profilaktycznym. Na zajęcia kierują uczniów pedagodzy szkolni, wychowawcy, pracownicy MOPS lub kuratorzy.

Placówki oświatowe w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 18 sierpnia 2015 roku⁹ prowadzą systematyczną działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną. We wszystkich szkołach podstawowych na terenie Gminy realizowane są programy profilaktyczne, dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb danego środowiska, obejmujące wszystkie treści i działania o charakterze profilaktycznym. Programy te podlegają ciągłej ewaluacji, dzięki czemu na bieżąco uwzględniają istniejące w środowisku potrzeby.

Programami profilaktycznymi realizowanymi w szkołach na terenie Konstanyńowa Łódzkiego w 2019 i 2020 roku były:

- „DEBATA”
- „TAJEMNICA ZAGINIONEJ SKARBONKI”

---

⁸ Dz. U. 2020, poz. 2050

⁹ Dz. U. 2015, poz. 1249 ze zm.

- „CUKIERKI”
- „POTRAFIĘ BYĆ SOBĄ”
- „BIOREŃ ODPOWIEDZIALNOŚĆ”
- „ODMÓW – NIE BIERZ”
- „KOMPUTER, INTERNET, GRY –NAUKA I ZABAWA, CZY UZALEŻNIENIE”

Programy te poruszają problematykę alkoholizmu, narkomanii i nikotynizmu. Ich zadaniem jest zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu oraz promowanie postawy trzeźwości, przekazanie podstawowych wiadomości na temat uzależnień i środków zmieniających świadomość. Celem tych programów jest również budowanie w dzieciach i młodzieży umiejętności odmówienia w sytuacji, kiedy będzie częstowane, namawiane do picia alkoholu, uczenie w jaki sposób ma się zachowywać, by zmniejszyć ryzyko uzależnienia i gdzie szukać pomocy, uczenie praktycznego stosowania technik zachowań asertywnych np.: „zdarta płyta”, „zasłona dymna”, „asertywne uznawanie błędu” itp. Dodatkowo w ramach prowadzonych programów profilaktycznych pedagodzy szkolni i wychowawcy otrzymują wsparcie diagnostyczne.

Na terenie szkół przez pedagogów szkolnych oraz wychowawców poszczególnych klas prowadzone są również kampanie profilaktyczne np. „Dopalacze – powiedz stop!”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Postaw na rodzinę”, „Przeciw pijanym kierowcom”, skierowane do dzieci i młodzieży oraz ich rodziców. Dla dzieci w wieku przedszkolnym oraz dzieci ze szkół podstawowych organizowane są ogólnomiejskie spektakle profilaktyczne pod nazwą „Żyj zdrowo”. Poniższa tabela prezentuje liczbę uczniów uczestniczących w programach profilaktycznych.

Tabela 1 Liczba uczniów uczestniczących w programach profilaktycznych

Rok	2017	2018	2019	2020
Liczba uczniów	1613	1167	972	863

Źródło: dane szkół

Działania profilaktyczne w szkole obejmują nie tylko realizację programów profilaktycznych w klasach, ale również podnoszenie kompetencji zawodowych pedagogów szkolnych i nauczycieli. Niestety rok 2020 został zdominowany przez

stan epidemii COVID-19, co w znaczny sposób przyczyniło się do sytuacji, że programy profilaktyczne realizowane w środowisku dzieci i młodzieży niejednokrotnie napotykały bariery organizacyjne (ograniczenia w funkcjonowaniu jednostek systemu oświaty, Placówek Wsparcia Dziennego).

Zgodnie z rekomendacjami PARPA działania profilaktyczne muszą obejmować zarówno samo środowisko szkoły (nauczycieli, którzy na co dzień pracują z dziećmi i młodzieżą), jak i rodziców. Jak pokazały badania prowadzone w czasie pandemii, nauczyciele oraz rodzice także stanęli przed nowymi, nieznanymi wcześniej wyzwaniami, z którymi trudno jest im sobie poradzić. Dlatego wsparciem psychologicznym powinny zostać objęte wszystkie te grupy¹⁰.

5. Działania skierowane do osób dorosłych realizowane na terenie miasta

W działającym przy Konstantynowskim Centrum Pomocy Rodzinie Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym wszystkie osoby z problemem uzależnień i ich rodziny mogą uzyskać bezpłatną pomoc w formie porad, konsultacji psychologicznych w zakresie używania środków psychoaktywnych i problemów związanych z ich używaniem. Liczba osób korzystających z pomocy psychologicznej oraz liczba udzielonych porad w Konstantynowskim Centrum Pomocy Rodzinie z powodu nadużywania środków psychoaktywnych przedstawia tabela zamieszczona poniżej.

Tabela 2 Liczba udzielonych przez KCPR porad

2018 rok		2019 rok		2020 rok	
Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad
13	30	13	25	14	102

Źródło: dane Konstantynowskie Centrum Pomocy Rodzinie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹¹ w 2020 roku objął pomocą materialną 313 rodzin, w tym 471 osób w rodzinach, w tym z powodu narkomanii 4 jednoosobowe

¹⁰ Komunikat PARPA w sprawie realizacji programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w szkołach i społecznościach lokalnych.

¹¹ Dz. U. 2020 poz. 1876, ze zm.

rodziny. Powody korzystania z pomocy ośrodka w części rodzin występują łącznie. Z danych MOPS wynika, że na przełomie ostatnich lat zmalała liczba osób i rodzin korzystających z systemu pomocy społecznej.

W Konstancynie Łódzkim funkcjonuje Poradnia Zdrowia Psychicznego NZOZ przy Sp. Inwalidów „ZGODA”, która przyjmuje pacjentów z wieloma zaburzeniami i chorobami psychicznymi, w tym osoby z problemami uzależnień. Osoby potrzebujące wsparcia i pomocy z terenu naszego miasta kierowane są też do placówek specjalistycznych. Na bieżąco jest aktualizowana baza adresów i ofert profesjonalnych placówek pomocowych na terenie gminy, powiatu i województwa. Tabela zamieszczona poniżej przedstawia dane z placówek leczniczych, w których na przełomie ostatnich lat korzystali mieszkańcy Konstancyna Łódzkiego.

Tabela 3 Wykaz podmiotów leczniczych

Podmiot leczniczy	2017 r.	2018 r.	2018 r.	2020 r.
Specjalistyczny Psychiatryczny Zespół Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Ośrodek Leczenia Uzależnień w Łodzi ul. Aleksandrowska 159 Ośrodek Leczenia Uzależnień	21 osób	19 osób	35 osób	8 osób
Poradnia Leczenia Uzależnień w Pabianicach	4 osoby	Brak danych	0 (brak odnotowanych osób z terenu gminy)	2 osoby
Instytut Medycyny Pracy Oddział Toksykologii w Łodzi, ul. Św. Teresy w tym:	15 osób	18 osób	13 osób	6 osób (w tym 2 osoby zostały przyjęte zarówno po zażyciu leków, jak i w stanie po spożyciu alkoholu)
- alkohol etylowy	2 osoby	1 osoba	1 osoba	2 osoby
- leki (Benzodiazepiny)	7 osób	7 osób	5 osób	5 osób
- narkotyki/dopalacze	6 osób	10 osób	7 osób	1 osoba

Źródło: dane IMP, Oddział Toksykologii

Wynika z tego, że mieszkańcy Konstaktynowa Łódzkiego mają możliwość korzystania z szerokiej gamy placówek leczniczych.

6. Podsumowanie

Problem wśród młodych mieszkańców miasta stanowią niestety także inne substancje psychoaktywne. Co prawda wśród ankietowanej młodzieży niemal nikt nie deklarował kontaktu z narkotykami, ale mimo to młodzi ludzie przyznają, że znają w swoim otoczeniu osoby, które „biorą” narkotyki (10,9%). Odsetek może wydawać się niewielki, co nie zmienia faktu, że stanowi zagrożenie. Nasuwa się zatem potrzeba informowania ich o niebezpieczeństwach, jakie wiążą się z choćby jednorazowym zażywaniem narkotyków, zwłaszcza jeśli mowa o nadal „popularnych” wśród młodzieży dopalaczach. Potrzebę edukacji niejako potęguje fakt, że zarówno młodzi ludzie, ale nawet wśród osób dorosłych znalazły się takie osoby, które sporadyczne używanie narkotyków uważają za bezpieczne – 4,5% dorosłych respondentów wyraziło taką opinię, a także 3,4% młodzieży. Zatem działania edukacyjne związane z zażywaniem środków psychoaktywnych winny obejmować różne grupy wiekowe, nie tylko i wyłącznie młodzież. Tym bardziej, że dorośli oceniając swoją wiedzę przyznają, że jest ona niewielka – 41,4% wskazań.

Podsumowując, w prowadzeniu działań profilaktycznych na terenie miasta Konstaktynowa Łódzkiego tak samo istotne wydają się być strategie oparte na przekazywaniu rzetelnej, adekwatnej do odbiorców wiedzy, a także te, oparte na rozwoju umiejętności psychospołecznych jak np. asertywność, poczucie własnej wartości. Nie należy zapominać, że tymi odbiorcami nie mogą być tylko dzieci i młodzież, ale także istnieje silna potrzeba angażowania rodziców, nauczycieli, pedagogów. Tylko holistyczne podejście do działań profilaktycznych może przynieść zamierzone efekty.

7. Zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii uwzględnia zadania wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz cele operacyjne dotyczące przeciwdziałania narkomanii określone w Narodowym Programie Zdrowia.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Ograniczenie używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zahamowanie tempa wzrostu popytu na narkotyki, w szczególności wśród dzieci i młodzieży poprzez propagowanie zdrowego stylu życia i spędzania wolnego czasu z dala od narkotyków.
2. Realizacja programów profilaktycznych w szczególności dla dzieci, młodzieży i ich rodziców.
3. Podniesienie poziomu wiedzy społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku.

ZADANIA

1. Zadanie: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem			
Sposób realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Termin realizacji
1. Prowadzenie Punktu konsultacyjno - informacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin w Konstantynowskim Centrum Pomocy Rodzinie (KCPR).	2. Liczba osób korzystających z porad i konsultacji 3. Liczba udzielonych porad i konsultacji indywidualnych	Konstantynowskie Centrum Pomocy Rodzinie (KCPR)	Cały rok
2. Motywowanie i informowanie o możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy i podjęcia leczenia.	1. Liczba osób objętych działaniami	KCPR	Cały rok
3. Podnoszenie kwalifikacji przedstawicieli instytucji zajmujących się profilaktyką i problematyką narkomanii.	1. Liczba szkoleń 2. Liczba osób objętych działaniami	KCPR	Cały rok

2. Zadanie: Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii, pomocy psychospołecznej i prawnej			
Sposób realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Termin realizacji
1. Działalność informacyjno-konsultacyjna dla członków rodzin osób eksperymentujących z narkotykami i innymi substancjami psychoaktywnymi	1. Liczba porad i konsultacji 2. Liczba osób zgłaszających się po pomoc.	KCPR	Cały rok

2. Informowanie o formach pomocy dla dzieci i młodzieży eksperymentujących i zażywających narkotyki oraz inne środki psychoaktywne	1. Liczba porad i konsultacji.	KCPR, Szkoły	Cały rok
3. Udzielanie informacji dotyczących możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy osobom uzależnionym i ich rodzinom	1. Liczba udzielonych informacji.	KCPR	Cały rok
4. Podnoszenie kwalifikacji przedstawicieli instytucji zajmujących się profilaktyką i problematyką narkomanii.	1. Liczba szkoleń 2. Liczba osób objętych działaniami	KCPR	Cały rok

Sposób realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Termin realizacji
1. Realizacja programów, warsztatów oraz akcji profilaktycznych dla dzieci i młodzieży	1. Rodzaj prowadzonych działań 2. Liczba osób objętych działaniami	KCPR, szkoły,	Styczeń-czerwiec Wrzesień-grudzień
2. Realizacja programów edukacyjno-informacyjnych dla rodziców i nauczycieli	1. Rodzaj prowadzonych działań 2. Liczba osób objętych działaniami	KCPR, szkoły	Styczeń-czerwiec Wrzesień-grudzień
3. Upowszechnianie informacji na temat dostępu do działań profilaktycznych, interwencyjnych, pomocowych i placówek leczenia dla osób zagrożonych uzależnieniem lub uzależnionych od środków odurzających, i innych substancji psychoaktywnych i ich rodzin	1. Liczba wydanych informatorów, ulotek, plakatów 2. Liczba działań	KCPR	Cały rok
4. Działania o charakterze edukacyjnym adresowane do rodziców na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP, a także z pozamedycznego stosowania produktów leczniczych, których używanie może prowadzić do uzależnienia	1. Rodzaj prowadzonych działań 2. Liczba osób	KCPR	Cały rok
5. Wspieranie programów profilaktycznych w zakresie organizacji czasu wolnego dzieci i młodzieży, programów stanowiących alternatywę wobec używania substancji psychoaktywnych	1. Liczba programów 2. Liczba uczestników 3. Liczba instytucji promujących zdrowy styl życia	Szkoły, MOK, CSiR, KCPR, kluby sportowe	cały rok
6. Prowadzenie lokalnych akcji profilaktycznych regionalnych oraz włączanie się w realizację ogólnopolskich kampaniach	1. Rodzaj prowadzonych działań	MOK, CSiR, kluby sportowe, szkoły	Cały rok

7. Podnoszenie kompetencji przedstawicieli instytucji dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą	1. Formy edukacyjne 2. Liczba uczestników	KCPR	Cały rok
8. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych mających na celu zwiększenie świadomości nt. szkód wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych	1. Rodzaj prowadzonych działań	Szkoły, Policja, GKRPA, KCPR	Cały rok

4. Zadanie: Współpraca z instytucjami w zakresie problemu narkomanii.			
Sposób realizacji	Wskaźniki realizacji	Realizator	Termin realizacji
1. Współpraca z instytucjami w zakresie realizacji zadań wynikających z gminnego programu przeciwdziałania narkomanii	1. Liczba współpracujących instytucji.	KCPR, Urząd Miejski, MOPS Policja, Straż Miejska, MOK, Kuratorzy Sądowi, GCI, MOK, CSiR	Cały rok
1. Współpraca oraz inicjowanie wymiany informacji pomiędzy instytucjami odpowiedzialnymi za profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień	1. Liczba informacji dotycząca profilaktyki uzależnień 2. Liczba artykułów w mediach (wycinki prasowe)	KCPR, UM, MOPS, Policja, Straż Miejska, MOK, Kuratorzy Sądowi	Cały rok
5. Zadanie: Pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.			
Sposób realizacji	Wskaźniki	Realizator	Termin realizacji
1. Pomoc rzeczowa w formie zabezpieczenia posiłków dla osób uzależnionych	1. Liczba osób, którym udzielono pomocy	MOPS PKPS	Cały rok
2. Zapewnienie schronienia osobom uzależnionym	1. Liczba osób korzystających.	MOPS-schronisko dla bezdomnych	Cały rok
3. Opłacanie obiadów dla dzieci pochodzących z rodzin dotkniętych problemem uzależnień	1. Liczba dzieci objętych pomocą.	MOPS	Styczeń- czerwiec Wrzesień- grudzień
4. Typowanie osób, które przeszły terapię odwykową do udziału w pracach społecznie użytecznych organizowanych przez gminę	1. Liczba osób uczestniczących	MOPS	Cały rok
5. Dokonywanie przez pracowników socjalnych diagnozy sytuacji w rodzinach dotkniętych problemem uzależnień, udzielanie pomocy rodzinom oraz osobom uzależnionym z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego	1. Liczba rodzin objęta pomocą 2. Liczba osób z problemem narkotykowym.	MOPS	Cały rok

8. Monitoring i ewaluacja

Monitorowanie stanu problemów narkotykowych na terenie gminy będzie odbywać się poprzez:

1. Zbieranie i analizę danych statystycznych, dotyczących problematyki narkomanii we współpracy z instytucjami działającymi na terenie naszego miasta.
2. Badania ankietowe wśród mieszkańców.
3. Badania ankietowe wśród uczniów szkół.
4. Analizę sprawozdań z realizacji programów profilaktycznych w szkołach.
5. Aktualizowany corocznie raport z realizacji programu przedstawiany Burmistrzowi i Radzie Miejskiej.
6. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii przekazywane do Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii za pośrednictwem Regionalnego Centrum Polityki Społecznej.

9. Zasady finansowania programu

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii są dochody z opłat za korzystanie z wydanych zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Plan wydatków Programu na 2021 rok został określony w uchwale budżetowej na rok 2021 w dziale 851- ochrona zdrowia rozdział 85153 – przeciwdziałanie narkomanii.